

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

**POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN CHUM PHAE
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
CHUM PHAE DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE.**

ไพฑูรย์ มาเมือง

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Paitoon Mamuang

Mahachulalongkorn Buddhist University, Chaiyabhum Religious College
Corresponding Author E-mail: Mamuang.paitoon@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ และการศึกษา ที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) โดยมีค่านัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการออกเสียงประชามติ รองลงมาคือด้านการเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 3 ด้านการตรวจสอบ

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ชุมแพ;

Abstract

The objectives of the research article (1) to study political participation of people in Chum Phae Sub-district Administrative Organization (SAO), Chum Phae district, Khon Kaen province, (2) to compare political participation of people, classified by their age and educational level, in Chum Phae SAO, Chum Phae district, Khon Kaen province. The population of the research was a total of people in Chum Phae SAO, Chum Phae district Khon Kaen province, and the 369 samples were selected through Taro Yamané's calculating formula. The instrument used for data collection was the five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis comprised of frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way ANOVA. In case there were statistically significant differences between mean scores, the Scheffé's method was utilized.

The research results were as follows:

1) The political participation of people in Chum Phae Sub-district Administrative Organization, Chum Phae district, Loei province, was found to be overall at a high level. Separately considered, public hearing was found to be at the highest level, followed by voting or election; monitoring and checking was found to be at the lowest level.

2) In comparison, the political participation of people with different age and educational level in Chum Phae SAO, Chum Phae district, Loei province, was found to be different at a statistically significant level of 0.05 in three aspects: public hearing, voting and monitoring and checking.

Keywords: Political Participation; Chum Phae;

บทนำ

ในระบอบประชาธิปไตยนั้นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่สำคัญที่สุดคือการออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเอง เพื่อเข้าไปเป็นตัวแทนในการใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยผ่านมาเป็นเวลากว่า 70 ปี ได้เกิดปัญหาอุปสรรคในการเลือกสรรตัวแทนเข้าสู่ระบบการเมือง และส่งผลกระทบต่อกลไกและกระบวนการ การเลือกเฟ้นผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริงจึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาระบบการเลือกตั้งขึ้น โดยเฉพาะการปรับปรุงด้านโครงสร้างทางการเมืองที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพของนักการเมืองและประสิทธิภาพของระบบการเมืองนั่นเอง ประกอบกับได้มีความเคลื่อนไหวเพื่อเรียก ร้องให้มีการปฏิรูปการเมือง ต้องการให้กำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการ

เลือกตั้ง และในวันที่ 11 ตุลาคม 2540 จึงได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นประชาธิปไตยไทยมากที่สุดเท่าที่เคยมีมาในประวัติศาสตร์การเมืองไทย เพราะมีที่มาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน 3 ประการ คือ 1) เปลี่ยนการเมืองของนักการเมืองให้เป็นนักการเมืองของพลเมือง โดยเพิ่มสิทธิเสรีภาพให้พลเมืองและปรับประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนเป็นประชาธิปไตยโดยมีส่วนร่วมของพลเมือง 2) ทำให้ระบบการเมืองและระบบราชการมีความสุจริตและมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ โดยเพิ่มอำนาจพลเมืองในการควบคุมการใช้อำนาจในทุกกระดับ ครอบคลุมทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ นายกรัฐมนตรีมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อแก้ปัญหาบ้านเมืองได้อย่างแท้ จริงและรัฐสภามีประสิทธิภาพ (สภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2541 : 1)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น (Local Development Participation) ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นนั้นถือได้ว่า มีความสำคัญต่อการทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญยิ่งขึ้น อีกทั้งยังตั้งอยู่บนบรรทัดฐาน ของการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในพื้นที่ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพอีกทางหนึ่ง ซึ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นมีหลากหลายวิธีที่จะนำมาใช้แล้วแต่ความเหมาะสม และสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเป็นสำคัญ

ดังที่กล่าวมานี้จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีส่วนร่วมทางการเมืองและความพึงพอใจในทางการเมืองอย่างไร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการเมืองการปกครองไทยในระบอบประชาธิปไตยให้ดียิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้องและเป็นการพัฒนาแนวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของไทยโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษา ที่ต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 6,356 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 369 คน ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เมื่อทราบถึงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดหรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมเทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่างแล้ว นำมาหาอัตราสัดส่วน โดยใช้หมู่บ้านเป็นเกณฑ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจัดสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลลักษณะคำถามเป็นเชิงสำรวจรายการ (Check - list) จำนวน 3 ข้อ คือ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีจำนวน 3 ด้าน คือด้านการเลือกตั้ง ด้านการออกเสียงประชามติ และด้านการตรวจสอบ

ในตอนี่ 2 นี้มี จำนวน 22 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 99)

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 70)

1.00 - 1.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย

2.50 - 3.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 370 ชุด

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ศึกษาระดับการรับรู้ทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง อายุ การศึกษา ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้การสรุปประเด็นแล้วให้ความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 3 ด้าน

ที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเลือกตั้ง	4.30	0.51	มาก
2	ด้านการออกเสียงประชามติ	4.36	0.50	มาก
3	ด้านการตรวจสอบ	3.91	0.60	มาก
	รวม	4.19	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่ 2 ด้านการออกเสียงประชามติ รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ด้านการเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 3 ด้านการตรวจสอบ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ และการศึกษา ที่ต่างกัน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	อายุ								แปลผล		
	ต่ำกว่า30ปี		31 - 40 ปี		41 - 50 ปี		51 ปีขึ้นไป		รวม		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.การเลือกตั้ง	4.41	0.47	4.23	0.53	4.23	0.45	4.32	0.56	4.30	0.56	มาก
2.การออกเสียงประชามติ	4.26	0.40	4.32	0.58	4.38	0.46	4.47	0.52	4.36	0.50	มาก
3.การตรวจสอบ	4.03	0.60	3.76	0.63	3.81	0.56	4.01	0.55	3.91	0.60	มาก
รวม	4.24	0.37	4.10	0.42	4.14	0.34	4.27	0.41	4.19	0.39	มาก

จากตารางพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	3	2.15	0.72	2.748	0.043*
	ภายในกลุ่ม	366	95.46	0.26		
	รวม	369	97.61			
2. ด้านการออกเสียงประชามติ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.27	0.76	3.047	0.029*
	ภายในกลุ่ม	366	90.90	0.25		
	รวม	369	93.17			
3. ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.44	1.813	5.183	0.002*
	ภายในกลุ่ม	366	128.02	0.350		
	รวม	369	133.46			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.71	0.569	3.713	0.012*
	ภายในกลุ่ม	366	56.14	0.153		
	รวม	369	57.85			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	อายุ				
	ต่ำกว่า30ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	4.24	4.10	4.14	4.27
ต่ำกว่า30ปี	4.24		0.13	0.09	0.03
31 - 40 ปี	4.10		-	0.04	0.16*

อายุ	อายุ				
	ต่ำกว่า30ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	4.24	4.10	4.14	4.27
41 - 50 ปี	4.14		-	0.12	
51 ปีขึ้นไป	4.27			-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีอายุ 30 – 40 ปี แตกต่างกับที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการศึกษา								แปลผล
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา/ปวส.		ปริญญาตรีขึ้นไป		รวม		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1 ด้านการเลือกตั้ง	4.31	0.45	4.29	0.54	4.31	0.54	4.30	0.51	มาก
2 ด้านการออกเสียงประชามติ	4.44	0.40	4.36	0.54	4.22	0.53	4.36	0.50	มาก
3 ด้านการตรวจสอบ	3.99	0.60	3.91	0.59	3.77	0.61	3.91	0.60	มาก
รวม	4.25	0.58	4.19	0.41	4.10	0.42	4.19	0.39	มาก

จากตารางพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่ง		df	SS	MS	F	Sig.
	ความแปรปรวน						
1. ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม		2	0.04	0.02	0.071	0.932
	ภายในกลุ่ม		367	97.57	0.27		
	รวม		369	97.61			

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
2. ด้านการออกเสียงประชามติ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.40	1.20	4.852	0.008*
	ภายในกลุ่ม	367	90.77	0.25		
	รวม	369	93.17			
3. ด้านการตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.33	1.166	3.262	0.039*
	ภายในกลุ่ม	367	131.13	0.357		
	รวม	369	133.46			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.09	0.546	3.532	0.030*
	ภายในกลุ่ม	367	56.75	0.155		
	รวม	369	57.85			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการเลือกตั้งที่ไม่แตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวส.	ปริญญาตรีขึ้นไป
\bar{X}	4.25	4.19	4.10
ประถมศึกษา	4.25	0.06	0.15*
มัธยมศึกษา/ปวส.	4.19	-	0.08
ปริญญาตรีขึ้นไป	4.10		-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา แตกต่างกับที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่เข้าไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง ชักชวนให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นแจ้งความต้องการและได้เสนอความคิดเห็นและเสนอปัญหาทางการเมืองต่อประชาคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด อนุเวช (2543) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุกกิจกรรม ส่วนใหญ่เข้าไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง ชักชวนให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นแจ้งความต้องการและให้ข้อคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่นต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ถูกต้องภูมิหลังของประชาชนในด้าน เพศ การศึกษา รายได้ ภูมิฐานะ และการรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ยกเว้นในเรื่อง อายุ และสถานที่ประกอบอาชีพ และภูมิหลังของประชาชน ในด้านเพศ สถานที่ประกอบอาชีพ รายได้ ภูมิฐานะ และการรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการมีความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ยกเว้น เรื่องอายุและการศึกษา

2. การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ และการศึกษา ที่ต่างกัน

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันเพราะประชาชนแต่ละช่วงอายุเห็นความสำคัญของการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เทวินทร์ ตติยรัตน์ (2530) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในรูปการ ปกครองแบบเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมืองนครพนม ผล

การศึกษา พบว่า กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครพนมมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ที่มีอายุและความเข้าใจทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีระดับต่างกันเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสพรรัตน์ (2541) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครอง ท้องถิ่น : ศึกษาเทศบาลตำบลปากแพ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น การมองเห็นประโยชน์จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองและมีความคิดเห็นต่อหลักการในการปกครองท้องถิ่นมากแต่การรับรู้ข่าวสารด้านการอ่านวิเคราะห์ข่าวสารรายสัปดาห์และการฟังข่าวสารจากเสียงตามสายของเทศบาลน้อย อายุ การศึกษา รายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการศึกษาและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 ด้านการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนออกไปเลือกตั้งให้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านการเลือกตั้ง พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานร่วมกับส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น รัฐบาลต้องส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติงานร่วมกับส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น ด้วยการติดป้ายประกาศ สนับสนุน ให้ผู้อื่นทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ต้องให้ความรู้กับประชาชนเรื่องกฎหมายการเลือกตั้งให้จะได้ไม่ทำผิดกฎหมายการเลือกตั้ง

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านการออกเสียงประชามติ มีค่าเฉลี่ยแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนออกเสียงประชามติให้มากยิ่งขึ้นโดยผ่านกระบวนการที่หลากหลาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการออกเสียงประชามติ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เสนอความคิดเห็นและเสนอปัญหาทางการเมืองต่อประชาคม มีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรององค์กรเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนรับรององค์กรเอกชนในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการตรวจสอบ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เข้าร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ประชาชนต้องเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อความโปร่งใส

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้เป็นผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง มีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ประชาชนควรเข้าไปมีบทบาทในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเพื่อสิทธิประโยชน์ของทุกคน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2) ควรมีการทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 ด้านการออกเสียงประชามติ รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ด้านการเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 3 ด้านการตรวจสอบ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- เทวินทร์ ดิยรัตน์. (2530). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองรูปเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองนครพนม*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บรรเจิด อนุเวช. (2543). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล อบต.: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 3*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มนัส นพรัตน์. (2541). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลปากแพรก*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. (2541). *ประชาชนได้อะไรจากร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับประชาชน*. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์.